Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
1 mei 2026

Onze referentie
IenW/BSK-2026/82747

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster A

Beslistermijn
4 mei 2026

Bijlage(n)
5

Aan Staatssecretaris
CC Minister

nota

MR Kamerbrief uitwerking Wet veilige jaarwisseling - Compensatieregeling

Aanleiding

De Wet veilige jaarwisseling is op 19 januari 2026 gepubliceerd in het Staatsblad. Aan de inwerkingtreding van de Wet zijn door de Kamer drie voorwaarden gesteld te weten 1) een handhavingsplan, 2) een algemene maatregel van bestuur (AMvB) waarin de ontheffingsmogelijkheid van de burgemeester is uitgewerkt en 3) een eerlijke en nette compensatieregeling voor de vuurwerkbranche inclusief dekking.

Het handhavingsplan is op 13 november 2025 en 16 maart 2026 (actualisatie) door de minister van JenV aan de Eerste en Tweede Kamer aangeboden. De AMvB is na afronding van de voorhang in de Eerste en Tweede Kamer (31 maart 2026) voor advies aangeboden aan de Raad van State.

Om invulling te kunnen geven aan de derde voorwaarde worden in deze nota alle opties voor de grondslagen van een nadeelcompensatieregeling voor de vuurwerkbedrijven op een rijtje gezet met de bijbehorende afwegingen en risico's. Tevens is een brief opgenomen waarmee de Eerste en Tweede Kamer geïnformeerd worden over de uitwerking van de nadeelcompensatieregeling Wet veilige jaarwisseling. Met AZ is afgesproken dat de brief geagendeerd wordt in de MR van 8 mei 2026. In de RFL van 21 april jl. is afgesproken dat S IenW samen met M FIN de stukken gereed maakt voor de MR.

Met de keuze voor de uitgangspunten van de nadeelcompensatie en de Kamerbrief wordt voldaan aan de derde voorwaarde die de Kamers hebben gesteld aan de inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling. Parallel aan deze Kamerbrief wordt daarom de voorhangprocedure van het Inwerkingtredingsbesluit gestart (RZM-2026/4080). Dit besluit hoeft niet via de MR te worden aangeboden maar wordt eveneens op 8 mei verstuurd. Ook wordt de beantwoording van drie vragensets naar de Kamers (RZM-2026/4140) verzonden (met uitzondering van de meest recente set vragen van de Eerste Kamer).

U wordt gevraagd een besluit te nemen over de uitgangspunten van de nadeelcompensatieregeling. Daarvoor zijn verschillende scenario's opgesteld (zie onder toelichting):

- Voor de importeurs bestaat de keuze uit compensatie voor 3 jaar winstderving en verliescompensatie restvoorraden (scenario B) versus compensatie voor 2 jaar winstderving en margederving op de restvoorraden (scenario A).

- Voor de detailhandelaren bestaat de keuze uit compensatie voor 1 jaar winstderving, een opslag van 15% opslag van de winstderving en het toekennen van een extra vast bedrag van € 3.500 (scenario C) versus 1,5 jaar winstderving en een opslag van 15% opslag van de winstderving (scenario D).

In de toelichting zijn de verschillende opties nader uitgewerkt in een tabel.

Datum
1 mei 2026

Onze referentie
IenW/BSK-2026/82747

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster A

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
5

Geadviseerd besluit

1. U wordt geadviseerd te kiezen voor scenario B voor de importeurs (compensatie voor 3 jaar winstderving en verliescompensatie restvoorraden) en scenario C voor de detailhandel (1 jaar winstderving, een opslag van 15% opslag van de winstderving en het toekennen van een extra vast bedrag van € 3.500).
2. Akkoord te gaan dat dekking conform eerder besluit voor € 100 mln wordt verkregen uit de geparkeerde middelen van Dumo op de Aanvullende Post; het restant wordt gedekt uit het KCI budget Prorail (MF).
3. Akkoord te gaan met het aanbieden van de Kamerbrief 'Nadeelcompensatieregeling vuurwerkbranche Wet veilige jaarwisseling'. Uw keuze wordt hierin nog verwerkt (gele arceringen in de brief).
4. Met AZ is afgesproken de brief te agenderen in de MR van 8 mei a.s. Ik adviseer u hiertoe het aanbiedingsformulier voor de MR te ondertekenen.
5. Indien de MR akkoord is, zal de Kamerbrief, na uw ondertekening, op 8 mei aan de Eerste en Tweede Kamer verzonden worden.

Kernpunten

Algemeen

- De Wet veilige jaarwisseling is op 19 januari 2026 gepubliceerd in het Staatsblad.
- De door uw voorganger gevoerde gesprekken met o.a. de vuurwerkbranche en de Eerste en Tweede Kamer[1] zijn het startpunt van deze nota.
- Een voorwaarde voor de inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling is een eerlijke en nette compensatieregeling die na afstemming tussen IenW en de vuurwerkbranche tot stand is gekomen (motie leden Eerdmans en Van der Plas en amendement Michon-Derkzen). Hiervoor dient een concrete kostenraming opgesteld te worden en een onafhankelijke partij mee te kijken (motie lid Van der Plas).
- Sman Business Value heeft, als onafhankelijk financieel expert, een analyse gemaakt van de financiële effecten voor de vuurwerkbranche van een landelijk vuurwerkverbod. Hierbij heeft hij de vuurwerkbranche en IenW betrokken en bij hen informatie opgehaald, en beide gelegenheid gegeven te reageren op het concept alvorens het definitieve rapport werd opgeleverd. Hierbij worden twee groepen onderscheiden: detailhandel (ca 850 bedrijven) en importeurs (ca 10-12). De response van drie importeurs en zesendertig detailhandelaren is geanalyseerd en aan de hand daarvan is een conceptrapport opgesteld over de financiële gevolgen van het vuurwerkverbod.
- Op basis van het rapport van de analyse van Sman heeft de Landsadvocaat (hierna: LA) een conceptadvies opgesteld binnen de grenzen van het nadeelcompensatierecht en staatssteunregels. Het

[1] Kamerstuk nr. 35 386, nr. 15.

voorstel bestaat uit schadeposten die in aanmerking komen voor compensatie en hoe deze vergoedbare schade begroot zou kunnen worden. Hierbij heeft de LA de uitgangspunten zoals opgenomen in de brief aan de Kamer op 27 maart jl. gehanteerd.

- Beide adviezen lagen ten grondslag aan de gevoerde gesprekken met de branche en geven voldoende input om te komen tot een concept beleidsregel nadeelcompensatie waarbij een paar punten nog beoordelingsruimte voor IenW bieden.
- De grondslagen bepalen de hoogte van de nadeelcompensatie omdat nadeelcompensatie een recht is en dus gebonden is aan juridische voorwaarden. Deze grondslag vertaalt zich in een raming van het te reserveren bedrag op de begroting (inschatting).
- De regeling is enkel van toepassing op de direct getroffenen en daarmee dus de importeurs en detailhandelaren (er dient namelijk sprake te zijn van rechtstreeks causaal verband).
- Binnen de juridische voorwaarden is in lijn met de toezegging dat de regeling eerlijk en net moet zijn, gezocht naar ruimhartigheid. Zo wordt bij de berekening van de winstderving de winst op de verkoop van F1 vuurwerk meegeteld, hoewel het verbod daar niet op ziet. Bovendien zijn de positieve effecten van de Wet veilige jaarwisseling ontheffingsmogelijkheid (verkoop aan ontheffinghouders en verwachte toename omzet F1-vuurwerk) buiten beschouwing gelaten. Op basis van voorgaande punten is zowel bij importeurs als detailhandel maximaal gekeken naar de mogelijkheden binnen het juridisch kader.
- De hoogte van de individuele nadeelcompensatie hangt af van het moment van inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling (streven is: vóór de jaarwisseling 2026/2027).
- Ongeoorloofde staatssteun en daarmee het risico op terugvordering (met rente) en het risico op precedentwerking voor toekomstige wijziging van regelgeving waarbij bedrijven ook om nadeelcompensatie vragen in verband met gevolgen voor de omzet van bedrijven, zijn de belangrijkste risico's.
- Een beleidsregel nadeelcompensatie kent, anders dan een subsidieregeling, geen plafond. Per scenario is daarom op basis van de grondslagen een globale kostenraming gemaakt.
- Uitvoering van de regeling t.b.v. de detailhandel is voorzien door RVO. Voor de importeurs is maatwerk gewenst.

Proces

- In het gehele proces zijn de vuurwerkbedrijven (vertegenwoordiging via brancheverenigingen van de importeurs en detailhandelaren) betrokken geweest bij de 'totstandkoming van de uitgangspunten'. Ook de nadere detailuitwerking in een convenant/beleidsregel wordt besproken met de vertegenwoordigers van de branches van importeurs en detailhandel.
- Zowel uit het deskundigenrapport, de juridische analyse van de Landsadvocaat als uit de gesprekken met de vuurwerkbedrijven is gebleken dat er een verschil is tussen de bedrijfsvoering van importeurs en detailhandelaren en daarmee een verschil in effecten van een landelijk vuurwerkverbod. Hiertoe zijn daarom, ook op verzoek van de branche zelf, separate trajecten met de importeurs en detailhandelaren doorlopen.
- Deze gesprekken zijn gestart in mei 2025; de laatste gesprekken zullen plaatsvinden in de week van 4 mei 2026. Hierbij wordt geprobeerd met de

importeurs nog tot overeenstemming te komen betreft de restvoorraden. Zowel u als uw voorganger hebben meerdere gesprekken gevoerd en daarnaast zijn meerdere gesprekken op ambtelijk niveau gevoerd met de vuurwerkbranche als ook tussen de advocaten.

- Het oorspronkelijke ambtelijk advies aan uw voorganger was te kiezen voor scenario A (2 en 1 jaar winstderving) omdat dit het minste risico geeft op precedentwerking en veiligste optie ter voorkoming van mogelijk terugvordering vanwege overschrijding van de kaders van staatssteun. Uw voorganger heeft in de gesprekken met de importeurs gebruik gemaakt van de politieke afweegruimte die hij heeft en ingezet op 3 jaar winstderving voor de importeurs. Het punt rond de wijze van vergoeden restvoorraden is niet afgehecht.

Inhoud

- Er is aanleiding om nadeelcompensatie te bieden omdat de invoering van de Wet veilige jaarwisseling voorafgaand aan de jaarwisseling 2026-2027 leidt tot onevenredige financiële schade bij vuurwerkbedrijven (enkel bedrijven met rechtstreeks causaal verband) die het ondernemersrisico te boven gaat.
- Dit blijkt uit onderzoek naar de financiële gevolgen van de invoering van de Wet veilige jaarwisseling dat door een onafhankelijk expert op basis van input van de vuurwerkbranche is opgesteld (deskundigenrapport van SMAN) en het mede daarop gebaseerde juridisch advies van de Landsadvocaat.
- Nederland kent een gering aantal importeurs. De gevolgen van de wet zijn voor importeurs ingrijpender omdat deze vrijwel hun hele omzet betreffen (gelet op het feit dat dit hun hoofdactiviteit betreft) en zij een langere inkoopprocedure (circa 16 maanden) kennen dan de detailhandelaren. Deze twee omstandigheden maken dat het voor importeurs minder eenvoudig is om hun bedrijfsactiviteit (op korte termijn) aan te passen dan voor detailhandelaren. Daarnaast zijn de financiële belangen bij de importeurs veel groter.
- De detailhandel bestaat, naar eigen zeggen, uit een grote, diverse groep ondernemers waarvoor de opslag en verkoop van consumentenvuurwerk hoofdzakelijk een nevenactiviteit betreft. Hierdoor zal de omvang en de ernst van de schade beperkt zijn, zeker als de hoofdactiviteit voldoende rendabel is. Uit gesprekken blijkt ook dat voor een aantal ondernemers de inkomsten uit de vuurwerkverkoop nodig zijn voor de gezonde bedrijfsvoering. Dit alles laat onverlet dat de winstmarge juist op dit onderdeel van het bedrijf (zeker voor kleine ondernemers als de "fietsenmaker om de hoek") heel groot is.
- In het algemeen wordt voor de vuurwerkbranche gesteld dat:
  - het verbod een normale maatschappelijke ontwikkeling is die al geruime tijd in de lijn der verwachtingen lag, zeker als het schadelijke karakter van de activiteit in aanmerking wordt genomen;
  - door de overheid in de recente geschiedenis geen investeringen verplicht zijn gesteld voor lopende bedrijven;
  - de investeringen die in het verleden zijn gepleegd, bovendien reeds geheel zullen zijn terugverdiend.
- Voor zowel de importeurs als de detailhandelaren is binnen bovengenoemde kaders van het nadeelcompensatierecht maximaal

gezocht naar een nette en eerlijke regeling zonder daarbij de grens van het staatssteunrecht te overschrijden.

- Op basis van het rapport van Sman en het advies van de LA komen de volgende kostenposten in aanmerking voor nadeelcompensatie: winstderving, afloop bedrijfskosten, transitiekosten en in het geval van de importeurs restvoorraden. Overige posten zoals (waardedaling van) onroerend goed, komen niet in aanmerking omdat dit geheel onder het normaal ondernemersrisico valt.
- De belangrijkste post die voor nadeelcompensatie in aanmerking komt, en daarmee sterk bepalend voor de hoogte van de compensatie, is winstderving.
- Naarmate de scenario's meer compensatie toekennen aan de branche nemen de risico's toe. Ongeoorloofde staatssteun en daarmee het risico op terugvordering (met rente) en het risico op precedentwerking voor toekomstige wijziging van regelgeving waarbij bedrijven ook om nadeelcompensatie vragen in verband met gevolgen voor de omzet van bedrijven, zijn de belangrijkste risico's. Het advies van de LA geeft evenwel aan dat in onderstaande scenario's nog binnen de beoordelingsruimte vallen die de staatssecretaris toekomt en daarmee verdedigbaar zijn.

Importeurs

- Zowel de keuze voor 2 of 3 jaar winstderving voor de importeurs is volgens de LA verdedigbaar vanwege de grote impact op de bedrijfsvoering en valt binnen de bandbreedte van uw beoordelingsruimte. Uw voorganger heeft in gesprekken met de importeurs 3 jaar als inzet genoemd.
- Ook een vergoeding voor de restvoorraden is op zijn plaats waarbij compensatie van het verlies beter verdedigbaar is dan compensatie van de margederving. Wanneer de margederving zou worden vergoed, worden de importeurs gecompenseerd voor de misgelopen winst op de restvoorraden. De misgelopen winst wordt echter al vergoed in de jaarlijkse winstderving. Importeurs ontvangen dus al compensatie voor het niet kunnen verkopen gedurende een aantal jaren. Als vervolgens ook de misgelopen winst over de restvoorraden zou worden gecompenseerd, wordt dus over een iets langere periode de winstderving vergoed. In het laatste geval zou namelijk twee maal gecompenseerd worden.
- 6 mei zal nog een telefonisch gesprek met de voorzitter van de brancheverenigingplaatsvinden.

Detailhandelaren

- De LA stelt voor de detailhandelaren één jaar voor tegemoetkoming van geleden schade verdedigbaar is op basis van het nadeelcompensatierecht. Anderhalf jaar winstderving is niet zondermeer niet verdedigbaar maar door ontbreken van rechtspraak die hiervoor uitsluitsel biedt, is hier ruimte voor een politieke overweging. Echter, de kleinere ondernemers heeft hier relatief minder aan.
- Voor invulling van het gevoel dat vooral de kleine ondernemer geraakt wordt is op basis van het advies van de Landsadvocaat een vast bedrag van € 3.500 als aanvulling op de 15% opslag, een politieke overweging die meegenomen kan worden bij de te maken keuze.

- Ophoging van het percentage opslag (15%) is lastig te onderbouwen omdat de bovengrens van de door de Landsadvocaat genoemde bandbreedte al is gehanteerd.
- Met de brancheorganisaties van detailhandelaren is tot heden geen overeenstemming bereikt. De voornaamste reden hiervoor is het vertrekpunt en de inzet van de detailhandelaren (te weten volledige schadeloosstelling in de vorm van 10 jaar winstderving) en, naar eigen zeggen van de branche, de grootte en diversiteit van deze groep.
- Dat alles doet er niet aan af dat op basis van het deskundigenrapport en het juridisch advies deze nadeelcompensatie zorgvuldig tot stand is gekomen, past binnen de juridische kaders en waarbij rekening is gehouden met de wens van de Kamers om een eerlijke en nette compensatie te regelen.

Dekking

- In tegenstelling tot een subsidieregeling bevat een nadeelcompensatieregeling geen plafond. Aanvragen worden individueel beoordeeld. Dat betekent enerzijds dat mogelijk niet het gehele gereserveerde bedrag benut wordt maar anderzijds dat het totale uit te keren bedrag potentieel hoger uitvalt. De genoemde raming is daarom conservatief c.q. aan de hoge kant. Per scenario is daarom op basis van de grondslagen een globale kostenraming gemaakt. Hierbij is uitgegaan van maximale aantallen ondernemers die in 2025 geregistreerd zijn bij bevoegd gezag/Kamer van Koophandel. Daarnaast is ook uitgegaan van de hoge schattingen zoals die in het deskundigenrapport zijn gemaakt.
- De geraamde kosten voor de voorliggende uitwerking van de nadeelcompensatieregeling komt uit op ca. € 90 miljoen. Dit betreft nadrukkelijk een raming, aangezien zaken als winstderving niet volledig tot in detail uit te werken zijn. Daarnaast kan een nadeelcompensatieregeling geen vooraf vastgelegd plafond bevatten zoals bij een subsidieregeling. Daarom is wordt uit voorzorg € 100 miljoen gereserveerd. Dekking voor deze geraamde kosten wordt gevonden in de IenW-begroting:
  - Financiële en economis is bij Voorjaarsnota 2026 op de IenW-begroting gereserveerd voor de nadeelcompensatie. Deze Financiële en economische bela bestaat uit restbudgetten van vorige kabinetten (Rutte III) op de Aanvullende Post.
  - Het overige deel Financiële en economis wordt gevonden in de post Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur (KCI) ProRail op het Mobiliteitsfonds. Dit wordt met Ontwerpbegroting 2027 naar H12 overgemaakt.

Inwerkingtreding

- De Tweede Kamer heeft met het amendement Michon-Derkzen een zware voorhangprocedure verbonden aan de inwerkingtreding van de wet. Dit betekent dat er op dat moment een algemene maatregel van bestuur met daarin de uitwerking van de ontheffingsbevoegdheid, een nadeelcompensatieregeling en een handhavingsplan moet liggen.
- Op 31 maart jl. is de voorhang van de uitwerking van de ontheffingsmogelijkheid afgerond in beide Kamers. Daarnaast heeft het ministerie van JenV op 13 november jl. het handhavingsplan aan de Tweede en Eerste Kamer gestuurd. Een geactualiseerd handhavingsplan is op 16 maart jl. aangeboden aan beide Kamers. Met de brief over de

nadeelcompensatieregeling kan worden gesteld dat aan alle drie de voorwaarden is voldaan.
- Naast het amendement van het lid Michon-Derkzen is een aantal moties aangenomen en een toezegging gedaan in relatie tot de Wet veilige jaarwisseling. Met deze Kamerbrief wordt hier invulling aan gegeven.

Krachtenveld
- De Wet veilige jaarwisseling is met een ruime meerderheid in beide Kamers aangenomen en op 19 januari 2026 gepubliceerd in het Staatsblad. De wet regelt een landelijk vuurwerkverbod voor consumenten, met een ontheffingsbevoegdheid voor de burgemeester. De wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit (KB) te bepalen datum.
- Er is een brede politieke wens voor inwerkingtreding van het verbod voor jaarwisseling 2026-2027. Dat betekent dat ernaar gestreefd wordt de wet op 1 augustus 2026 in werking te laten treden, zodat iedereen voldoende tijd heeft om zich daarop voor te bereiden.
- Met het aannemen van de Wet veilige jaarwisseling heeft het parlement bepaald dat een eerlijke en nette compensatieregeling moet worden opgesteld. De vuurwerkbranche heeft, toen gesproken werd over een mogelijk verbod, ingeschatte bedragen genoemd, gebaseerd op volledige schadeloosstelling en onmiddellijke inwerkingtreding. Daarna zijn in samenspraak met de branche de werkelijke cijfers in beeld gebracht en is de branche meegenomen in de kabinetskeuze te kiezen voor nadeelcompensatie. Langs die lijn zijn vervolgens alle gesprekken met de branche en advocaten gevoerd.
- Op basis van de schriftelijke ronde van de CFL en de RFL is de Kamerbrief en de aanvullende nota aangepast.
- Het ministerie van IenW is verantwoordelijk voor de wet- en regelgeving over vuurwerk, voor de uitwerking van de Wet veilige jaarwisseling, het opstellen van een algemene maatregel van bestuur (AMvB) waarin de ontheffingsmogelijkheid wordt uitgewerkt en het verzorgen van de nadeelcompensatie voor de vuurwerkbranche. Het ministerie van JenV is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid, o.a. tijdens de jaarwisseling. Zij werken met alle relevante stakeholders aan een handhavingsplan. Deze is inmiddels aangeboden aan de Tweede en Eerste Kamer (eerste versie op 13 november 2025 en op 16 maart 2026 een actualisatie).

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	MR-formulier	
03	Kamerbrief Compensatieregeling vuurwerkbedrijven Wet veilige jaarwisseling	

04	Bijlage 1 bij Kamerbrief Compensatieregeling vuurwerkbedrijven Wet veilige jaarwisseling	Het deskundigenrapport.
05	Bijlage 2 bij Kamerbrief Compensatieregeling vuurwerkbedrijven Wet veilige jaarwisseling	Het feitenrelaas.
06	Bijlage bij RFL aanbiedingsformulier	Toelichting verschillende scenario's.

Datum
1 mei 2026

Onze referentie
IenW/BSK-2026/82747

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster A

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
5

Toelichting
Op basis van het deskundigenrapport en het conceptadvies van de Landsadvocaat is het voorstel de nadeelcompensatie te laten bestaan vergoeding van xx aantal jaren winstderving en een tegemoetkoming voor andere schadeposten. Specifiek voor de detailhandelaren is het een optie een vast bedrag van € 3.500 politiek te overwegen. Het aantal jaren winstderving is de grootste post.

